

Uunga siunnersuut:**Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat.****Kapitali 1***Inatsisartunut attaveqarneq*

§ 1. Inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa atorfillu inuttaarukkaangat Inatsisartut ombudsmandimik qinersisassapput.

Imm. 2. Ombudsmandi Inatsisartunit tatigineqarunnaarpat, ombudsmandi Inatsisartut soraarsissinnaavaat.

§ 2. Ombudsmandi toquppat ombudsmandip suliai Inatsisartut ombudsmandimik nutaamik qinersinissaasa tungaanut kimit suliarineqassanersut Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaata aalajangissavaa.

§ 3. Inatsisartunut, Naalackersuisunut kommuninilu qinikkatut ilaasortat ombudsmandip suliassaanik suliaqarsinnaanngillat.

Imm. 2. Ombudsmandi inatsisilerinermermi kandidatitut soraarummeernermermi angusisimasuusaaq.

§ 4. Ombudsmandi qaammatinik arfinilinnik siumut ilisimatitsilluni qaammatip naanerani soraarsinneqarnissaminik piunasaqarsinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi qaammatip 70-inik ukioqalerfimmi naanerani soraarsinneqassaaq.

§ 5. Inatsisartunut qinersisoqareernerit tamaasa kiisalu ombudsmandimut taartaasartut atorfiup inuttaarunnerani, Inatsisartut ombudsmandimut taartaasartoq toqqassavaat, taannalu ombudsmandip suliassani suliame peqataasinnaassuseqannginnerup nassatarisaanik isumagisinnaajunnaarpagit, ombudsmanditut sulisassaaq.

Imm. 2. Suliami pissutsinik ombudsmandip arlaannaannilluunniit illersuisuunnginneranik qularutiginnilersitsisinnaasoqarpat ombudsmandip suliaq Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nassutissavaa, Ataatsimiititaliaallu suliaq ombudsmandimut taartaasartumut Inatsisartut qinigaannut suliarisassanngortillugu tunniutissavaa.

Imm. 3. Ombudsmandi Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat akuersiseqqaartinnagu pisortat namminersortulluunniit suliffiutaanni, ingerlassaanni, suliffeqarfiutaanni imaluunniit peqatigiiffiutaanni atuuffeqaqqusaanngilaq.

§ 6. Ombudsmandi suliameinik ingerlatsinermermi Inatsisartunit qulangersimaneqanngilaq.

Imm. 2. Inatsisartut ombudsmandip sulinera pillugu aalajangersakkanik nalinginnaasunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 2

Ombudsmandip piginnaatitaanera

§ 7. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataanni pisortat ingerlatsinerisa ilaat tamarmik Ombudsmandip sulinerani ilaatinneqarput. Pissutsit kiffaangissusiagaasut paaqqinniffinni/suliffeqarfinni il.il. namminersortuni, pisortani oqartussaasup aalajangiineratigut, pisortani oqartussaasup kaammattuuteqarneratigut, pisortaniluunniit oqartussaasup akuersineratigut akuersaerneratigulluunniit kiffaangissusiagaaffiusuni atugaat, ombudsmandip sulinerani pineqartunut aamma ilaatinneqarput. Pissutsit meeqqanik paaqqinniffinni il.il. namminersortuni meeqqat eqqarsaatigalugit suliaassanik toqqaannaq isumagisaqartuni atugaat ombudsmandip sulineranut pineqartunut aammattaaq ilaatinneqarput.

Imm. 2. Aalajangiisartut, namminersortut inuilluunniit ataasiakkaat akornanni saqitsaassutunik isumannaatsumik periaaseqarlutik aalajangiisartut pillugit naammagittaalliuutit ombudsmandip suliarissanngilai, naak aalajangiisartut pineqartut pisuni allani pisortat ingerlatsinerannut ilaasutut isigineqaraluartut.

Imm. 3. Ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. inatsisitigut imaluunniit allaffissorluni aalajangiinikkut malittarisassanut tunngavinnuunniit, pisortat ingerlatsiviannut atuutsinneqartut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilanngunneqarpata pineqartut taakku ombudsmandip sulineranut tamatuma annertoqataanik ilanngunneqassasut, ombudsmandi aalajangiisinnaavoq.

§ 8. Kommunit ingerlatsinerannik naliliinermi kommunit aqutsineranni atugassarititaasut ombudsmandip mianerissavai, tassunga ilanngullugit kommunit aqutsinermi suliaat.

§ 9. Kalaallit Nunaanni Ilagiit pissutsit ilageeqarnermut tunngasut pillugit aalajangersakkanik Namminersorlutik Oqartussat aalajangersaasinnaaneratut annertutigisumik, ombudsmandip susassarisaanut ilaapput, matumani apeqqutit ilagiit ajoqersuutaannut imaluunniit upperisamik nalunaajaanerrannut toqqartumik allatigulluunniit tunngassuteqartut eqqaassanngikkaanni.

§ 10. Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassaaq. Nalunaarut Inatsisartut ukiakkut nalinginnaasumik ataatsimiinnermini oqaluuserissavaat. Nalunaarut tamanut saqqummiunneqartassaaq.

Imm. 2. Ombudsmandi suliaq aalajangersimasoq pillugu Inatsisartunut, Naalakkersuisunut ilaasortamut pineqartumut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqarpat, tak. § 23, imaluunniit ombudsmandip suliaq aalajangersimasoq ukiumoortumik nalunaarummini eqqartorsimappagu, pineqartup misissuinnermi imminut sammitinneqartumi, imminut

illersorluni oqaaserisai ombudsmandip nalunaarummi imaluunniit ukiumoortumik nalunaarummi paasissutissiissutigissavai.

§ 11. Ombudsmandi Inatsisartut inatsisaanni, Inatsisartut peqqussutaanni imaluunniit allaffissornikkut aalajangersakkani atuuttuni amigaateqartoqarneranik paasisaqaruni, tamanna pillugu Inatsisartunut Naalackersuisunullu ilaasortamut pineqartumut nalunaaruteqassaaq. Kommuni aalajangersakkat amigaataat eqqarsaatigalugit ombudsmandi kommunalbestyrelsimut pineqartumut nalunaaruteqassaaq.

§ 12. Oqartussat § 7-imi taaneqartut pillugit naammagittaalliuutit kimilluunniit ombudsmandimut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Kinaluunniit kiffaangissusiagaasimasoq, allakkatigut matoqqasutigut ombudsmandimut saaffiginninnissaminut pisinnaatitaavoq.

Imm. 2. Naammagittaalliortup atini najugaqarfinilu nalunaarutigissavai, naammagittaalliuutip suliarinera pillugu nalunaarutinik ombudsmandip naammagittaalliortumut nassiussiffiginnaasaanik.

Imm. 3. Naammagittaalliuutiginiagaq, pisup pineranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu suliassanngortinneqassaaq.

Imm. 4. Imm. 3-mi piffissaliunneqartoq ombudsmandip pisuni immikkut ittuni sivitsorsinnaavaa.

§ 13. Pissutsit ingerlatsinermi oqartussaasumut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit aqutsinermi allaffissornikkut oqartussaasumit qullerpaamit aalajangiiffigineqareersimatinnagit ombudsmandimut suliassanngortinneqarsinnaanngillat.

§ 14. Naammagittaalliuut misissuinermit aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq ombudsmandip aalajangissavaa.

Imm. 2. Ombudsmandi naammagittaalliuutip suliarinissaa itigartitsissutiginiarlugu aalajangeruni, ajornanngippat naammagittaalliornissamut periarfissat allat pillugit ilitsersuussissaaq.

§ 15. Ombudsmandi suliamik nammineerluni misissuiffiginnilersinnaavoq.

Imm. 2. Ombudsmandi oqartussap sulianik suliarinninnera pillugu ataatsimut misissuiffiginninnernik ingerlatsisinnaavoq.

§ 16. Atorfeqarfiit imaluunniit suliffeqarfiit kiisalu atorfeqarfigisat allat sugaluartulluunniit ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut ombudsmandip misissuiffiginnaavai. Ombudsmandip misissuinermit taamaattumut atatillugu, §§ 19-20-p nassatarisaasa saniatigut, pissutsit suliffeqarfiup oqartussaasulluunniit aqqissuussaananut ingerlanneqarneranullu tunngasut, kiisalu pissutsit suliffeqarfiup oqartussaasulluunniit atuisuisa ingerlataasalu aqqissuussaananut ingerlanneqarnerannulluunniit tunngasut, inuppalaassutsimut, inunnillu ataqinassusilimmik ikiuinermit tunngasut aallaavigalugit naliliiffiginnaavai.

§ 17. Naalliutsitsisarneq allatullu peqqarniingartumik, inuppalaanngitsumik imaluunniit nikanarsaataasumik pinnittarneq imaluunniit pillaasarneq akiorniarlugit Naalagaaffiit Peqatigiit (FN-ip) isumaqatigiissutaannut ilassut 18. december 2002-meersoq, nammineq piumasuseq malillugu ilannguffigineqarsinnaasoq tunngavigalugu, nuna tamakkerlugu pinaveersaartitsisutut suliassaq ombudsmandip ilassummi aalajangersakkat tunngavigalugit isumagissavaa.

Kapitali 3

Ombudsmandip sulianik suliarinnittarnera

§ 18. Oqartussaasut il.il. ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut paasissutissanik allagaatinillu il.il. Ombudsmandip tunniuteqqusaanik ombudsmandimut nalunaaruteqarnissaminnut tunniussinissaminnullu pisussaaffeqarput.

Imm. 2. Ombudsmandip oqartussaasut il.il. sulinermini pineqartunut ilaatinneqartut allakkatigit oqaaseqaateqaqqullugit piumasqaarfisinnaavai.

Imm. 3. Ombudsmandi misissuinermini pissutsit pingaaruteqartut pillugit inunnik eqqartuussivimmut nassuiaateqaqqullugit sassaqqusisnaavoq. Nassuiaatit eqqartuussivimmi killisiuisarneq pillugu malittarisassat malillugit saqqummiunneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandip atorfeqarfiit imaluunniit suliffeqarfiit atorfeqarfiusulluunniit allat suugaluartut oqartussaasut § 7-imi taaneqartut il.il. suliassaannik ingerlatsiffiusut ornillugit misissuiffisinnaavai, ininullu tamanut isersinnaatitaalluni.

Imm. 5. Ombudsmandip tamanna pisariaqartoq nalilerpagu sukkuulluunniit kinaassutsimut uppernarsaammik eqqortumik takutitsilluni, eqqartuussivillu aalajangiitnngikkaluarlugu paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik il.il. inuit kiffaanngissusiiagaaffigisimasaannik kiffaanngissusiiagaaffigisinnaasaannilluunniit, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit aappaat, aamma paaqqinniffinnik/suliffeqarfinnik namminersortunik il.il. meeqqanik isumaginnittunik, tak. § 7, imm. 1-imi oqaaseqatigiit pingajui, misissuiartorluni isersinnaavoq. Politiit misissuinerup ingerlanneqarnerani pisariaqarpat ikiutissapput.

§ 19. Oqartussaasut inuilluunniit, ombudsmandip sulinerani pineqartunut ilaatinneqartut, inatsisinik atuuttunik unioqqutitsisumik iliuseqarnerisut imaluunniit allatut iliorlutik suliassaminnik ingerlatsinerminni kukkussuteqarnernut sumiginnaanernulluunniit ombudsmandip misissussavaa.

Imm. 2. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngaviit, allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassanut tunngaviusut ilaatinngit, ombudsmandip sulianik suliarinninnerani aamma taamatut atuutissapput.

§ 20. Ombudsmandi isornartorsiuisinnaavoq, inassuteqaateqarsinnaalluni suliarlu pillugu paasinninnerminik saqqummiussisnaalluni.

§ 21. Oqartussaasoq inulluunniit pineqartoq oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqareersimatinnagu, ombudsmandi isornartorsiuilluni, inassuteqaateqarluni il.il. oqaaseqaateqassanngilaq.

Imm. 2. Ombudsmandip aalajangersinnaavaa tusarniaanermi allakkat, oqaaseqaataagallartoq, nassuiaataagallartoq imaluunniit § 15 naapertorlugu suliniut ombudsmandip nammineerluni misissuiffigisassanngortitaa pillugu nassuiaataagallartoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat aamma pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu, suliame allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermut aatsaat ilaatinneqalissasoq inaarutaasumik oqaaseqaatip, inaarutaasumik nassuiaatip imaluunniit inaarutaasumik nalunaarusiap oqartussaasumut pineqartumut ullup nassiussiviusup aqaguani.

§ 22. Pissutsit ombudsmandip oqartussaaffiitut ilaatinneqartut pineqarpata suliap pineqartumut aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussivikkut suliarineqarnissaa ombudsmandip inassuteqaatigisinnaavaa.

§ 23. Ombudsmandip suliamek misissuinerata takutippagu pisortat ingerlatsineranni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissaa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissaa ilimagisariaqartoq, ombudsmandi suliap pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaannut nalunaaruteqassaaq. Taamatullu ombudsmandi suliap pillugu Naalackersuisunut ilaasortamut pineqartumut imaluunniit kommunalbestyrelsimut nalunaaruteqassaaq.

§ 24. Ombudsmandip aalajangiineri, oqaaseqaatai il.il. pissutigalugit innuttaasunik eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi periaatsit tunngavigalugit ombudsmandimik eqqartuussivimmut suliassanngortitsinerit ombudsmandip piumasaqarnera tunngavigalugu eqqartuussivimmit tunuartinneqarsinnaapput.

Kapitali 4

Pissutsit aaqqissuussaanermut tunngasut

§ 25. Ombudsmandi Inatsisartut Allattoqarfianni atorfillit qullersaattut akissarsiaqartinneqassaaq. Ombudsmandi tamatuma saniatigut inummut tapilerneqarsinnaavoq. Ombudsmandi sulilernerminut soraarnerminullu atatillugu akiliunneqarluni angalasinnaatitaavoq nuunnermilu aningaasartuutininik akiliunneqarsinnaatitaalluni. Ombudsmandi tamanna pillugu malittarisassat atuuttut malillugit sulinerlut atatillugu inissaminik tunineqarnissaminik pisinnaatitaaffeqarpoq.

Imm. 2. Ombudsmandi malittarisassat Naalackersuisunut ilaasortanut atuuttut malillugit soraarnerussutisiaqartinneqassaaq. Soraarnerussutisiaqalernissamut suliffeqarfiup akileeataassutai namminerlu akileeataassutit ombudsmandip, imm. 1-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu inummut tapiutaasinnaasut ilanngullugit, aningaasarsiai tunngavigalugit naatsorsorneqassapput.

Imm. 3. Ombudsmandi ombudsmandiujunnaarnersiutisiaqarsinnaatitaavoq, malittarisassat Naalackersuisunut ilaasortanut atuuttut malillugit katersorneqartussanik.

Ombudsmandiujunnaarnersiutit ombudsmandip, imm. 1-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu inummut tapiutaasinnaasut ilanngullugit, aningaasarsiai tunngavigalugit naatsorsorneqassapput. Qaammatip ombudsmandip 70-inik ukioqalerfiata naaneraniit ombudsmandi ombudsmandiujunnaarnersiuteqarsinnaangilaq.

Imm. 4. Ombudsmandi siumut ilisimatitsissutaanngitsumik tunuartariaqassaguni, imm. 1-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu inummut tapiutaasinnaasut ilanngullugit, akissarsiassani qaammatip tunuarfimmi naaneraniit qaammatini pingasuni piginnassavai. Ombudsmandi piffissaq taanna naanngitsoq toquppat akissarsiassaasa ilaat toqunerata nalaani tunniunneqarsimangitsut ombudsmandip aapparisaata, imaluunniit aapparissaminik qimataqanngippat, ombudsmandip qitornaasa meeqqanut qimataarnersiutinik pisinnaatitaasut pissavaat. Akissarsiassat tunniunneqartartillugit ombudsmandiujunnaarnersiutinik soraarnerussutisianilluunniit tunniussisoqassanngilaq.

§ 26. Ombudsmandip sulisuni nammineq atorfinitsittassavai soraarsittassallugillu. Taakku qassiunissaat, akissarsiassaat aamma soraarnerussutisiassaat Inatsisartut Suleriaasianni malittarisassat tunngavigalugit aalajangersarneqassapput.

Imm. 2. Ombudsmandip missingersuutai Inatsisartut missingersuutaasa ilagaat.

Imm. 3. Ombudsmandip naatsorsuutaanik saqqummiussineq kukkurnersiutinerlu Inatsisartut Suleriaasianni aalajangersarneqassapput.

Imm. 4. Ombudsmandi naatsorsuuserinerminut imminullu aningaasaliissutigineqartut aquunneqarnerinut akisussaavoq.

Imm. 5. Ombudsmandi aaqqissuusaanikkut suliassami naammassiniarnerini oqartussaasunit allanillu ombudsmandip nakkutilliinerani pineqartunut ilaatinneqartunit, kiffartuussinernik imitassiissutinilluunniit pissarsiniarpat ombudsmandip oqartussaasoq pineqartoq suliassap naammassiniarneqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqarfigissavaa.

§ 27. Ombudsmandip suliassani sulisumi ilaata utaqqiisaagallartumik suliarissagai aalajangersinnaava.

§ 28. Ombudsmandi pissutsinik sulinermini ilisimalersimasaminik nipangiussisussaatitaavoq, isertuussinissaq pissutsit imminni pissusissamisoortuutippassuk.

Nipangiussisussaatitaaneq ombudsmandip atorfimminut tunuarneratigut atorunnaarneq ajorpoq. Taamatut pissusaaffiligaaneq ombudsmandip sulisuinut aamma atuuppoq.

Imm. 2. Inuit, suliffeqarfiit aqutsinermilu allaffissornikkut oqartussaasut ombudsmandip suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfigisai, paasissutissat isertuussassat ombudsmandip oqartussaasumut, inummut imaluunniit suliffeqarfimmut pineqartumut nipangiussisussaatitaanngitsumut ingerlateqqillugit tunniussai eqqarsaatigalugit, taanna nipangiussisussaatitaassasoq ombudsmandip aalajangersinnaavaa.

§ 29. Taaguut ombudsmandi imaluunniit taaguut alla taassumunnga paarlaanneqarsinnaasooq inatsimmik Inatsisartunit akuersissutigineqarsimasumik tunngaveqartinneqanngikkuni atorneqassanngilaq.

Kapitali 5

Atuutilersitsineq il.il.

§ 30. Inatsisartut inatsisaat manna 1. november 2026 atuutilerpoq.

Imm. 2. Tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq atuukkunnaarsinneqarpoq.

Imm. 3. Taamaattorli naammagittaalliutit inatsisip matuma atuutilersinneqannginnerani ombudsmandimut naammagittaalliutigineqarsimasut Inatsisartut ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 1. juni 2017-imeersoq tunngavigalugu suliarineqassapput.

Namminersorlutik Oqartussat, xx. yy 2026

Naalackersuisut Siulittaasuat